

Генерал-пуковник Спасоје Смиљанић

Оружана агресија НАТО

РАТНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО И ПРОТИВВАЗДУШНА
ОДБРАНА НА ТЕЖИШТУ УДАРА

Генерал-пуковник Спасоје Смиљанић
Оружана агресија НАТО
РАТНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО И ПРОТИВВАЗДУШНА ОДБРАНА
НА ТЕЖИШТУ УДАРА

Издавач

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић

За издавача

Главни и одговорни уредник
Проф. др Драган Танчић

Уредник

Генерал-пуковник Спасоје Смиљанић

Лектура

Др Јелена Војиновић Костић

Компјутерска обрада

Емилија Смиљанић Димић

Графичка обрада прегледа и табела

Јована Димић

Прелом и припрема

Миодраг Панић

Штампа

ГИД „Pi-press“, Пирот

Тираж

500

ISBN 978-86-89025-95-8

На предњој корици

Зграда Команде РВ и ПВО после дејства НАТО бомби

На задњој корици

Распоред снага авијације НАТО за удар по СРЈ

Генерал-пуковник
Спасоје Смиљанић

Оружана агресија НАТО

РАТНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО И ПРОТИВВАЗДУШНА ОДБРАНА НА ТЕЖИШТУ УДАРА

Лепосавић 2023.

Није дозвољено да било који део ове књиге буде снимљен, емитован или репродукован на било који начин, укључујући, али не ограничавајући се на фотокопирање, фотографију, магнетни упис или било који други вид записа, без претходне дозволе Аутора.

***Посвећено свим припадницима РВ и ПВО,
браниоцима рода и отаџбине, с дубоким
осећањем и поштовањем за све оне који су
на олтар отаџбине положили свој живот!***

Немерљив је ваш допринос у одбрани отаџбине од агресије.

Били сте на тежишту удара агресора и први сте узвратили на нападе. Задивили сте свет херојством и изузетном умешношћу у руковању сложеним системима борбене технике, не жалећи ни своје животе у одбрани слободе и части отаџбине.

Из честитке председника СРЈ
и врховног команданта ВЈ
Слободана Милошевића

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Спасоје Смиљанић, генерал-пуковник, пилот. Рођен је 1. марта 1947. године у селу Кућани, општина Нова Варош. Потиче из угледне златиборске фамилије Смиљанића, познате по великом броју официра и свештеника. Основну школу завршио је у завичају. Припремну школу Ваздухопловне војне академије завршио је 1964. године у Мостару, а Ваздухопловну војну академију у Задру 1967. године, са врло добрим успехом, када је произведен у чин потпоручника са звањем официр-пилот РВ и ПВО.

На путу официрског усавршавања од 1977. до 1979. године завршио је Командно - штабну академију РВ и ПВО, са одличним успехом, први у рангу, а Командно - штабну школу оператике РВ и ПВО 1988. године са одличним успехом, други у рангу.

У пилотској каријери остварио је највише домете. На борбеном-суперсоничном авиону МиГ-21 летео је 30 година, укупан летачки стаж 35 година. Носилац је златног пилотског знака и звања инструктор летења.

У РВ и ПВО, на тактичком нивоу обављао је дужности: командира (команданта) ловачке авијацијске ескадрилe, помоћника команданта пука за летачке послове, начелника Штаба пука. У Команди РВ и ПВО обављао је дужности: начелника Одељења за наставне послове, начелника Одељења за оперативне послове, начелника Органа за оперативно-наставне послове.

У Генералштабу ВЈ обављао је дужности: начелника Одељења за оперативне послове у Управи РВ и ПВО и начелника Центра за специјалистичку обуку у Центру војних школа ВЈ. Од 20. септембра 1996. до 28. децембра 1998. обављао је дужност начелника Прве управе ГШ ВЈ.

У времену од 20. јануара 1999. до 5. августа 2001. године обављао је дужност команданта Ратног ваздухопловства и противваздушне одбране.

Пензионисан је 30. октобра 2001. године.

За све време службовања оцењиван је службеном оценом „Нарочито се истиче“ (одличан).

Унапређен је у чин генерал-мајора 1994., у чин генерал-потпуковника 1998., у чин генерал-пуковника 1999. године. Превремено је унапређен у чин мајора 1980. године и ванредно у чин генерал-пуковника.

Носилац је више одликовања, међу којима ратног одликовања Орден ратне заставе првог степена и одликовања министра одбране Руске федерације, Медаља за јачање борбеног другарства. Добитник је и више друштвених признања.

Живео је и радио у Македонији (Скопље), на Космету (Приштина) и у Београду, где и сада живи.

Објавио је:

– 2009. године књигу „Агресија НАТО – РВ и ПВО у одбрани отаџбине“ (три издања);

– 2020. године књигу „Пут до неба и звезда“.

Објавио је више десетина стручних радова и учествовао на више међународних и националних трибина и конференција.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	15
I	
РАТНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО И ПРОТИВВАЗДУШНА ОДБРАНА	19
Стање и могућности – општи показатељи	19
Стање и могућности снага за одбрану од напада из ваздушног простора	23
II	
ОБИМ И ПОКАЗАТЕЉИ ОРУЖАНЕ АГРЕСИЈЕ НАТО ОД УТИЦАЈА НА УПОТРЕБУ СНАГА РВ И ПВО	31
III	
АНГАЖОВАЊЕ ВАЗДУХОПЛОВНИХ СНАГА НАТО	37
Распоређивање и груписање снага	37
Општи модел удара из ваздушног простора	41
Први удар	44
Даљи ток рата	48
Последице дејства на снаге и објекте стратегијске групације РВ и ПВО	73
IV	
ПРОЦЕНА ВРХА ВОЈСКЕ О МОДЕЛУ И ЗАМАХУ ОРУЖАНОГ УГРОЖАВАЊА СРЈ	91
V	
ДИРЕКТИВА ЗА УПОТРЕБУ ВОЈСКЕ И ЗАДАТАК СТРАТЕГИЈСКЕ ГРУПАЦИЈЕ РВ И ПВО	93
Директива Генералштаба ВЈ за употребу Војске	93
Задатак стратегијске групације РВ и ПВО	94

VI	
ПЛАН УПОТРЕБЕ СНАГА СТРАТЕГИЈСКЕ ГРУПАЦИЈЕ РВ И ПВО	99
Замисао за припрему и употребу снага РВ и ПВО	99
Циљ употребе снага РВ и ПВО	101
Задачи јединица РВ и ПВО	103
Допуна плана употребе РВ и ПВО	106
Директива Штаба Врховне команде од 9. априла	108
VII	
ПРИПРЕМА СНАГА РВ И ПВО ЗА ОДБРАНУ	111
Морално-психолошке припреме	111
Обука	112
Материјално-техничке припреме и припреме средстава ратне технике	114
Уређење комуникација за кретање и објеката за заштиту и извођење борбених дејстава	115
Расељавање материјално-техничких средстава	117
Припрема система веза и командних места	119
Припрема за извршење и извршење мобилизације	121
Обавештајно-безбедносне припреме	123
VIII	
НАРАСТАЊЕ БОРБЕНЕ ГОТОВОСТИ И ОПЕРАТИВНИ РАЗВОЈ	127
IX	
БОРБЕНА ДЕЈСТВА СНАГА РВ И ПВО	133
Операција противваздушне одбране	133
Противваздушна одбрана објеката и снага у рејону Београд – Нови сад и рејону Подгорица – Бока	138
Садржај борбених дејстава у ПВО	143
Борбена дејства снага ваздухопловне подршке	167
X	
ОБЕЗБЕЂЕЊЕ БОРБЕНИХ ДЕЈСТАВА	173
Изградња и уређење комуникација за кретање и објеката за заштиту и извођење борбених дејстава	173
Маскирање	175
Обмањивање	176
Стална процена угрожености снага РВ и ПВО од напада из ваздушног простора	177
Маневар	177

Техничка решења	179
Тактичке мере и поступци	180
XI	
ЛОГИСТИКА У ПРИПРЕМИ И БОРБЕНИМ ДЕЈСТВИМА	183
XII	
КОМАНДОВАЊЕ	191
Организација и метод рада	191
Судбоносне одлуке	196
XIII	
ЕФИКАСНОСТ БОРБЕНИХ ДЕЈСТАВА	209
Нанети губици агресору	209
Реализација постављеног циља	210
ЕПИЛОГ	217
СПИСАК СКРАЋЕНИЦА	227
ПРИЛОЗИ	231